

ETKİLEYİCİ BİR POSTER SUNUMU HAZIRLAMAK

PREPARING AN EFFECTIVE POSTER PRESENTATION

Suzan SAÇAR*, Bilal Kaan İNAN**, Mustafa SAÇAR***

* Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD., Denizli.

** GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, İstanbul

*** Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi AD, Denizli.

Özet

Bilimsel çalışmaların sunulmasında poster sunumu yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemin kullanımı bilimsel kongrelerde giderek artmaktadır. Ancak günümüzde halen araştırmacıların çoğu yazılı bir metin ve sözlü sunum yönteminin karışımı olan poster hazırlığı konusunda zorluk çekmektedir. Bu yazıda bilimsel bir çalışmanın dinleyicilere amaç, yöntem, sonuçlar ve tartışmasını yansıtan bir posterin tasarımı gösterilecektir. (*Akademik Dizayn Dergisi*, 2007;1:10-15).

Abstract

Poster presentation is a common way to present scientific studies. This way appears to be an increasing part of the scientific meetings. But, still a lot of researchers fail to prepare of poster, which is a combination of a written paper and an oral presentation. This manuscript demonstrates how to design a scientific research poster to reflect study objectives, methods, findings, and discussions effectively to audiences. (*Journal of Academic Design*,2007;1:10-15).

Poster Sunumunda Amaç

Pratik ve hızlı şekilde bilgi aktarımı sağlayan poster sunum yöntemi için bilimsel kongrelerde her geçen gün daha fazla yer ve zaman ayrılmaktadır. Bununla birlikte birçok araştırmacı poster hazırlama konusunda halen kendisini yetersiz hissetmektedir. Ülkemizde birçok kurumda bu konuda teknik destek ve eğitim verecek birim bulunmamakta dolayısıyla araştırmacılar poster hazırlıklarını sadece önceki deneyimlerine göre yürütmektedirler. Bir bilimsel buluşu, araştırmayı paylaşmanın en etkili yolu o konuda basılan bir dergide söz konusu çalışmayı yayınlamaktır. Ancak bu süreçten önce bilimsel toplantılarda, kongrelerde çalışmanın sonuçlarının tartışılması sonucunda yapılacak yorumlarla çalışmanın gücü ve etkinliği artacaktır. Ayrıca bu sunumlar esnasında alınan geri

bildirimler de araştırmacılar için oldukça faydalı olacaktır [1]. Bilimsel kongrelere gönderilen bildiri ve posterlerin daha sonraki dönemlerde yayına dönüşme oranı ile kongrenin kalitesi dolaylı olarak değerlendirilebilmektedir. [2]. Bu yüzden kongre düzenleme kurulu, değerlendirme kurulu ve yazarlar konuya hassasiyet göstermelidirler. Poster sunumu araştırmacıların bilgi birikimlerinin, tecrübelerinin, araştırma sonuçlarının veya ender görülen vakaların farklı kurumlardan kongreye katılan meslektaşlarla paylaşılmasını sağlayan pratik bir yöntemdir. Posterin hazırlanması esnasında; verilmek istenen mesajın net ve çalışma ayrıntılarının bir bütün halinde yerleştirilmesine özen gösterilmelidir. Poster hazırlanması, gönderilmesi ve sunulmasına yönelik kurallar kongre organizasyonlarına göre değişmekle birlikte, kongre tarihinden

Dr. Mustafa SAÇAR

Adres: Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi
Kalp ve Damar Cerrahisi AD, Kınıklı Kalp Merkezi.
20070 Kınıklı / Denizli.
Tel: 0 258 2118585 /2227
e-posta: mustafasacar@hotmail.com

yaklaşık 3 ay öncesinde internet üzerinden elektronik veri gönderme sistemleri kullanılarak poster özetleri değerlendirme kuruluna gönderilmektedir. Ancak halen elektronik posta yoluyla poster kabul eden kongre organizasyonları da mevcuttur. Poster özetleri değerlendirme kurulundan onay aldığı anda yazarlara (özellikle sorumlu yazar'a) bilgi verilir.

Poster Türleri

Bilimsel kongrelerde sunulmak üzere hazırlanan posterleri basılı ve elektronik posterler olmak üzere iki ana grupta sınıflamak mümkündür. Aslında ülkemiz için bu sınıflama son beş yıldır yapılmaktadır. Bu süre içinde teknolojinin hizmetimize sunduğu "elektronik poster sunumu" tekniği gündeme geldi. Daha önceden çeşitli sunum programlarıyla hazırlanan posterler dijital baskı sistemleri ile büyük kartonlara yazdırılıyordu. Ancak elektronik poster sunumu tekniği ile baskı masrafı, zaman kaybı, sunum saatinde posterin asılıp ardından toplanması, kongre merkezine kadar korunarak taşınması gibi birçok sorun da giderek azalmaktadır. Bununla birlikte yapılan araştırmalar elektronik posterlerin okuyucular tarafından daha kolay anlaşılabilirdiğini ve daha çok tercih edildiğini göstermektedir [3]. Ancak baskı yöntemi ile yazdırılmış posterler de halen kullanılmaktadır. Sunum tekniği pratikte biraz farklıdır. Elektronik posterler sınırlı zaman içerisinde sözlü bildiri havasında sunulmaktadır. Yazdırılmış posterler ise kongre düzenleme kurulunca daha önceden belirtilen saatlerde, belirtilen poster numarası için hazırlanmış panolara asılarak sunulmakta ve poster yazarları da aynı zaman diliminde posterlerinin başında eleştiri, öneri ve sorulara cevap vermek için bulunmaktadır. Bu konuda son yıllarda kongre düzenleme kurullarınca denetimler başlatılmıştır. Kongrelere gönderilip kabul edilen posterlerin ve yazarlarının belirtilen saatte sunum salonunda bulunmaması halinde yazarların kurumuna bilgi verilmekte ve bazı kongreler için bir sonraki yılda katılımcı olamama cezası verilmektedir. Elektronik ve basılı olan posterlerin hazırlanması temelde aynıdır. Ancak hazırlık aşamasında belli noktalara dikkat etmekte

fayda vardır. Daha önceden deneyimi olmayan kişiler için poster hazırlamak çok zaman alabilir. Bu konuda belli noktaların açıklanması ve kuralların incelenmesi ile poster hazırlamanın oldukça zevkli hale gelebileceğini düşünüyorum. Poster hazırlarken; posterin okunabilir, anlaşılır, öz ve iyi tasarlanmış olmasına dikkat edilmelidir. Gramer hataları, pasif ve birleşik cümle yapıları posterin okunmasını zorlaştırmaktadır. Poster alanında dolaşan izleyicilerin çoğu bir postere yaklaşık olarak 10 saniyesini ayırmaktadır. İçeriği karışık olmayan, bir bakışta başlık, ana fikir ve sonuç cümlelerinin vurgulandığı bir posterde 10 saniyelik süre aslında az değildir.

Poster Sunumunun Avantajları

Sözlü olarak anlatmak istediğimiz fikirlerimizi şematik olarak aktarma hem pratik bir yöntem hem de bilimsel anlamda tartışma ortamı oluşturmak için kullanabileceğimiz bir araçtır. Poster sunumu ile izleyicilere yaklaşık 15 dakikalık bir sözlü sunumda aktarılacak bilgiden daha fazlası verilebilmektedir. Özellikle de interaktif poster sunumu ile hem poster sahipleri hem de izleyiciler karşılıklı olarak etkin bilgi alışverişi yapabilmektedir. Ülkemizde yapılan kongrelerde genelde sözlü sunum için ayrılan süre 10 dakika ile sınırlıdır. Oturum başkanının yazarların isim listesinin ve konunun başlığını okumasıyla birlikte bu süre 8-9 dakikaya iner. Eğer konu içeriği bir çırpıda aktarılamayacak ve üzerinde görsel olarak tartışılması gereken nitelikte bir konu ise bu süre yeterli olmayacaktır. Bu koşullarda poster sunumu uygun bir tercihtir. Poster sunum saatinde genelde bir poster başında aynı anda bilgi paylaşımı ortalama 4-5 kişiyle yapılır. Poster sahibi bilgi aktarımı esnasında kendisini sözlü sunumlarda olduğu gibi dinleyicilerin karşısında sadece anlatıcı konumunda değil, karşılıklı görüşlerin sunulduğu, nispeten daha rahat bir ortamda hissetmektedir. Ayrıca poster sunumunda daha fazla yapıcı eleştiri yapılmaktadır. Poster hazırlamak ve sunmak özellikle akademik kariyerinin başında olan araştırmacıların kendilerini değerlendirmeleri, bilgi alışverişi yapacak kişilerle tanışmaları ve sunum becerilerini geliştirmeleri açısından mükemmel bir

fırsattır. Burada elde edilen tecrübeler aynı zamanda sözlü sunumlara da bir hazırlıktır.

Poster Tasarımında Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Hazırlanan posterler üzerindeki yazılar izleyiciler tarafından 2 metre mesafeden rahatlıkla okunabilmelidir. Bunun için en az 30 punto tercih edilmelidir. Eğer konu bütünlüğü bozulacak ise 18 puntoya kadar inilebilir. Ancak bu kadar küçük yazıların okunması izleyicilerin sıkılmasına neden olabilir. Başlık için en az 70 puntoluk büyük harfler kullanmak gerekir. Başlık; izleyicilerin poster ile karşılaştıkları anda göz temasının sağlandığı en etkili kısımdır. Bu yüzden vurgulayıcı olması ve izleyicilerin posterin yanına yaklaşırken okumaya başlamaları önemlidir. Başlık kısmı en az 3 metreden rahatlıkla okunabilmeli ve 2 satırdan fazla yer kaplamamalıdır. Bu kısım için pasif cümle yapıları kullanılmamalıdır. Yazı içeriğinde satırlar arasında 1,5 veya iki satır boşluğu kullanarak okuma kolaylığı sağlanır. Yazı karakteri olarak Helvetica veya Arial gibi "sans serif" fontlar kullanılabilir. Arial veya Arial Narrow fontlarının kullanılması ile poster yazıları oldukça rahat okunabilmektedir. Kullanılan yazı karakterleri yazının sonuna kadar sabit tutulmalıdır. Vurgulanmak istenen kısımlar ise ya kalın ya da altı çizili olarak yazılmalıdır. Okumayı zorlaştıran italik yazı tercihinden kaçınmak gereklidir. Poster üzerindeki kelime sayısının 800'den az olması idealdir.

Sunum salonunda dolaşan izleyiciler yaklaşık 1 dakikalık bir inceleme sonrasında poster içeriğinin ana hatlarını çözmüş olmalıdırlar. Bu yüzden sadelik esastır. En fazla üç farklı renk kullanmaya dikkat edilmelidir. Daha fazla sayıda renk kullanımı da sadeliği bozar ve izleyicilerin dikkatini dağıtır. Tercih edilen renklerin birbirleriyle uyumu çok önemlidir. Benzer renkler yan yana kullanılmamalıdır. Zıt renklerin yakın kullanılması ile vurgulanmak istenen noktalar ön plana çıkarılabilir. Ayrıca zıt renklerin kullanımı ile poster yazıları daha uzaktan okunabilmektedir. Yazıların tümü tek bir renk kullanılarak yazılmalıdır. Arka plan için açık renkler kullanılmalıdır. Grinin

tonları arka plan renklendirmesinde idealdir. Bununla birlikte poster üzerinde sarı renk ve tonlarının kullanılması okuyucuyu sıkıkmaktadır. Eğer vurgulanmak istenen tablo, resim veya grafik varsa etrafına, altına veya üstüne zıt renkli bir şerit eklenebilir. Gri tonlamalı arka plan kullanımı ile renkli fotoğraflar vurgulanabilirken, arka planda beyaz rengin kullanılması renkli fotoğrafların etkisini azaltmaktadır. Poster sunumları genellikle yoğun flüoresan ışıklarıyla aydınlatılan kapalı alanlarda yapılmaktadır. Flüoresan ışığı altında açık tonlu renklerin karşıdan görülmesi zor olacağı için kullanılan renklerin daha koyu tonlarda seçilmesi gerekir. Yazıların poster alanının merkezinde toplanması halinde okunması zorlaşmaktadır. Fotoğraf eklenecekse, eklenen fotoğrafın durumuna göre arka plan rengi belirlenmelidir. Açık tonlu fotoğrafların koyu zemin, koyu tonlu fotoğrafların da açık zemin üzerinde sunulması daha uygundur. Üç boyutlu grafiklerin kullanılmasından kaçınılmalıdır. Çünkü grafik ayrıntılarından dolayı poster içeriğinin anlaşılması zorlaşmaktadır. Bu yüzden tablo ve grafikler sade şekilde hazırlanmalıdır. Poster üzerindeki grafikler ek açıklama yazısı olmaksızın anlaşılabilir olmalıdır. Grafik üzerinde mümkün olduğunca az yazı kullanılmalıdır. Daha çok semboller ve şekillerle kodlanmalıdır. Grafik elemanları ortalama 2 metreden net olarak görülebilmelidir. Grafikler içerisinde 2 veya 3 renk kullanımı ile ideal vurgu elde edilebilir. Bu kısımda da daha fazla renk kullanımından kaçınılmalıdır.

Hazırlanan posterler günlük hayatta kullanılan okuma materyallerine göre oldukça büyük boyutlarda olduğu için özel tasarım programlarına ihtiyaç vardır. QuarkXpress, Latex, Illustrator, CorelDRAW, Freehand, Omnigrafle ve hemen hepimizin sık kullandığı Microsoft Powerpoint tercih edilebilir. İnternet sitelerinde sayılan bu programların tümü için hazır poster şablonları bulunabilir. Hazırlanan posterlerin yaklaşık %95' i Microsoft Powerpoint programı kullanılarak hazırlanmaktadır [4]. Powerpoint ile poster hazırlarken öncelikle poster boyutlarını ayarlamalıyız (Resim-1). Bunun için Powerpoint programında "sayfa

yapısı" butonuna tıklayarak açılan penceren posterimizin genişliğini ve yüksekliğini değiştirebiliriz. Bu işlemi yazılarımızı eklemeyen önce yapmalıyız. Çünkü belirlediğimiz alan üzerinde tasarım işlemi uygulayacağız. Yani bu alan işlemin başından sonuna kadar sabit kalacaktır.

Oluşturduğumuz bu alanın tamamının yazı, resim veya grafiklerle doldurulmaması gereklidir. Poster tasarımında sadelik ön planda olmalıdır. Boş alanların fazla olduğu bir tasarım zihni dinlendirir ve izleyicilerin sıkılmasını engeller. Yazı blokları veya resimlerden sonra bırakılan boşluklar okuyucuların düşünmesi için birer duraklama noktasıdır. Ülkemizdeki kongrelerde sunulan posterlerin dik (portrait) olarak hazırlanması gelenekselleşmiştir. Ancak diğer ülkelerde posterlerin yatay (landscape) olarak hazırlanması neredeyse ilk kuraldır. Ülkemizde yapılan kongrelerin birçoğu internet sitelerinde poster hazırlama kurallarını duyururken posterlerin 90 cm (bazen 100 cm) yükseklikte ve 70 cm genişlikte hazırlanmasını istemektedirler. Poster içeriğinin tasarımında ilk aşama posterin tabelasıdır. Bu kısım posterin üst kısmında ortalanmalıdır. Okul veya fakülte logosunun konulması dikkat dağıtan gereksiz ayrıntı olarak düşünülebilir. Ancak ülkemizdeki kongrelerde sunulan posterlerin neredeyse tamamında kurum ve kongre logoları başlık kısmının iki yanında yer almaktadır. Posterin tabelasında; yazının başlığı, yazarların isim listesi, yazarların kurumlarının listesi olmak üzere üç ayrı satırda bilgiler girilmelidir. İsimlerden sonra varsa akademik unvanlar, kurumlardan sonra ise kurumun bulunduğu şehirler de eklenmelidir. Ardından bilimsel yazı içeriği poster alanına yayılmaya başlanır. Burada mantık okuyuculara pratik ve akıcı olarak bilgilerin istediğimiz sırada verilmesidir. Posterler tek sütun halinde hazırlanabildiği gibi dikey olarak hazırlanan posterler 2 yatay olarak hazırlanan posterler 3-4 sütunlu olarak da hazırlanabilmektedir. Ancak okuyucuların 3 ten fazla sütunu takip etmeleri zordur ve sıkıcı bir tasarımdır. Okuyucular genelde bir reklam panosunu veya bir afişi yukarıdan aşağı ve aynı zamanda soldan sağa doğru süzmektedirler.

Bu bilgi ışığında iki sütun oluşturularak hazırlanan dikey tasarımlı posterlerde ilk yazı grubu sol sütunun üst kısmına yerleştirilir. Ardından eklenecek yazı, grafik veya resimler de bu sütunda alt sıralara yerleştirilerek ilerlenir. İlk sütun en alt kısma kadar doldurulduktan sonra ikinci sütuna geçilir. Tüm materyal eklendikten sonra ikinci sütunun alt kısmında fazla boşluk kalırsa sütunların dağılımı dengelenir. Bunun için yazılar büyütülebileceği gibi birinci sütundan ikinci sütuna yazı, resim veya grafik aktarımı yapılabilir. Bu işlem yapılırken simetrik görünüm elde etmek için çaba gösterilmelidir. Ancak refere edilen resim, grafik veya tabloların olması gereken yerden uzaklaştırılmamasına özen gösterilmelidir. İzleyicilerin bu süzme rotası göz önünde bulundurulursa en önemli cümleler posterin sol-üst kısmında yoğunlaşmalıdır. Yine aynı mantıkla poster başlığı ilk dikkat edilen ve etkisi altında kalınan öğedir (Resim-3).

Çalışmaya ait verilerin sunulmasında grafik tercih edilmesi, kalabalık tablolardan kaçınılması gerekir. Tablo kullanmak önemli ve gerekli ise basit, sade tablolar kullanılmalıdır. İzleyicilerin tablo değerlerinde boğulmaması önemli bir ayrıntıdır. Yazı içeriğinde gereksiz ayrıntılara yer verilmemelidir. Bu ayrıntılar poster alanında sözel olarak posterle ilgilenen kişilerle paylaşılabilir. Resim, grafik veya tablolar yazıda geçtiği sıraya göre numaralandırılmalıdır. Her görsel öğenin üst kısmında açıklayıcı başlık bulunmalıdır. Ayrıca her şekil benzer formatta tasarlanmalı ve boyutları da birbirine yakın olmalıdır.

Posterde kullanılan GIF veya JPEG formatındaki grafiklerin 72 dpi çözünürlükte olması görünüm açısından yeterlidir. Bu formatlar özellikle elektronik posterler için idealdir. Çünkü görüntü kalitesi iyi olmasına rağmen sıkıştırılmış yapılarından dolayı boyutları küçüktür. Basılacak posterlerde ise BMP veya TIF formatı daha idealdir. Fotoğraf kullanılacaksa baskı için en az 1000 dpi çözünürlük gereklidir. Üzerinde yazı karakteri olan grafikler veya çizgiler ifade edilen şekiller için 300 dpi çözünürlük gerekmektedir. Microsoft Powepoint 2003 sürümü ile birlikte şekillerin 300 dpi

çözünürlükte çıktısı alınabilmektedir. Daha önceki sürümlerde ise çözünürlük 100 dpi ile sınırlıdır [5]. Eğer şekil üzerindeki yazılar silinip resim yazısız olarak postere eklendikten sonra “metin kutusu” yardımı ile tekrar yazılırsa daha düşük çözünürlükte resimler de işe yarayabilir. Rakamsal ifadelerin grafikte gösterilmesinde “çubuk” grafik tercih edilebilir. Kullanılan çubuklar farklı renklerle hazırlanırken belli değerlerin zaman içerisindeki değişimleri çizgisel grafikte gösterilebilir. Çember grafik ile bir bütünün belli bir kısmı vurgulanabilir.

Baskıya verilen posterler için kalın karton yapılı malzemeler kullanılarak taşınma esnasında oluşabilecek buruşmalar önlenir ve daha dayanıklı olması sağlanabilir. Son zamanlarda yaygınlaşan bir diğer baskı malzemesi de kalın kumaşlardır. Kumaşa baskı yapılması ile posterin taşınması, korunması kolaylaşmaktadır. Üstelik fiyat bakımından da karton üzerine yapılan baskıdan farklıdır. Günümüzde bir poster baskısı kullanılan baskı türü ve malzemesine göre 10 - 60 YTL arasında değişmektedir.

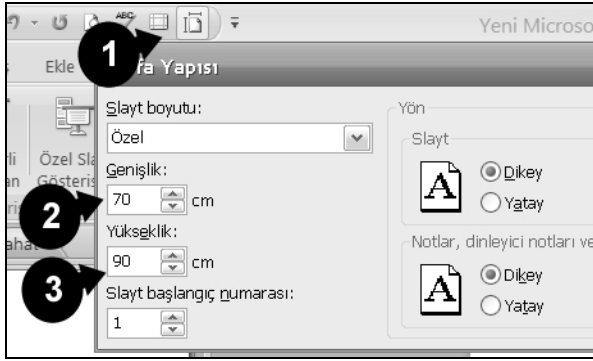
Poster İçeriği

Yazıda ilk olarak giriş paragrafı ele alınmalıdır. Bu kısımda; test edilen hipotez veya çözümlenen problem, çalışmanın yürütülmesinin amaç ve öneminden bahsedilebilir. Poster içeriğinde “özet” bölümü bulunmamalıdır. Kongreye poster başvuru yapılırken özet istenmektedir. Bu özet kongre kitapçığında yer almaktadır. Ancak poster üzerinde tekrar özet bulunmasına gerek yoktur. Giriş kısmı 200 kelimenin altında tutulmalıdır. Bu kısımda “ bu araştırma daha önce hiç yapılmamıştır” gibi çok klasik ve sıkıcı bir cümle kullanmak yerine konuya farklı ve etkileyici bir bakış açısı getirerek konuya girilmelidir. Bazı detayların verilmesinden sonra bir fotoğraf kullanılarak izleyicilerin postere odaklanması sağlanabilir. Materyal ve metod bölümünde çalışma dizaynından ve kullanılan ekipmanlardan kısaca bahsedilir. Bu bölümün ayrıntılı sunumu bir resimle, tabloyla veya bir akış şemasıyla verilebilir. Bu bölümdeki kelime sayısı da 200 den az olması yazının dağılımı açısından idealdir.

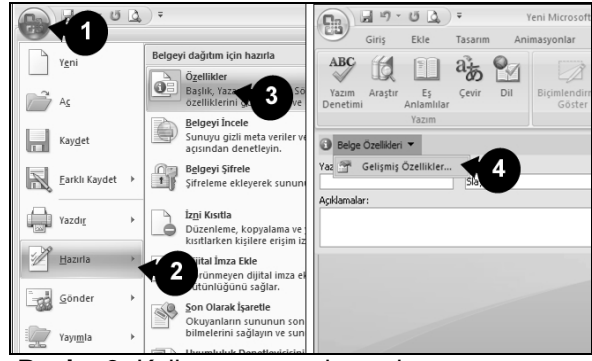
Sonuçlar kısmında ilk paragrafta kalitatif ve tanımlayıcı değerler verilmelidir. İkinci paragrafta ise ortaya atılan hipotezi destekleyen sonuçlar üzerinde durulmalıdır. Ardından bu veriler grafik veya tablo ile ilişkilendirilmelidir. Bu tablo veya figürlere de mutlaka açıklama cümleleri eklenmelidir. Veriler olduğu taktirde bu bölüm daha kalabalık görünmektedir. Ancak grafik alt yazıları haricinde 200 den fazla kelime kullanmamak gerekir. Tartışma bölümünde ortaya atılan hipotezin ve araştırma sonuçları kısaca gözden geçirilir. Bu sonuçların hipotezi destekleyip desteklenmediği belirtilir ve neden-sonuç ilişkileri vurgulanarak literatür desteği ile tartışılır. Bu bölümü 300 kelime ile sınırlamak uygundur. Referanslar kısmında maddeler halinde mümkünse en fazla 10 adet kaynak göstermek gerekir. Bahsedilen bu bölümler hemen her posterde bulunmaktadır. Bunların dışında kişisel olarak teşekkür edilecek kurum veya kişiler için bir bölüm de eklenebilir. Poster hazırlarken dikkat edilmesi gereken en önemli durum kelime sayısıdır. Sekiz yüz’ den az kelime kullanılması gerekir. Bu bir kural değildir. Ancak daha fazla kelime kullanılması halinde izleyicilere “duvara bir makale asılmış” hissi verilebilir. Bu sorunları yaşamamak için Powerpoint programının “kelime sayısı denetleme özelliği” kullanılabilir (Resim-2).

Sunulan posterin bilimsel içeriğine bağlı olarak değişebilmekle birlikte, poster içerisinde soru sorulan noktalar veya geleceğe ait öneriler ve tahminlerin eklenmesiyle poster alanında bilimsel bir tartışma ortamı yakalanabilir.

Sonuç kısmı maddeler halinde de şematik bir görünümde de sunulabilir. Posterin son kısmına hazırlık esnasında faydalanılan kaynakların listesi eklenmelidir. Ülkemizde düzenlenen bazı kongrelerde zorunlu tutulmamasına rağmen, kaynakların eklenmesi ile poster içeriğinin bilimsel açıdan güçlü görünmesini sağlanmaktadır. İçerik açısından gereksiz bilgilerin çıkarılması kadar poster üzerinde eksik bilgiler yüzünden konu bütünlüğünün bozulması da sakıncalıdır.

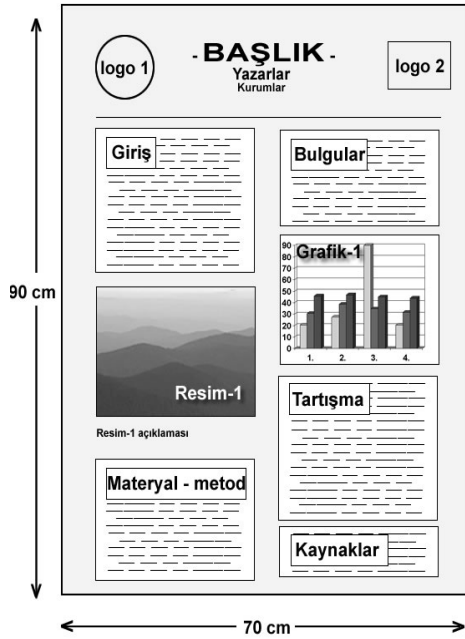

Resim 1: Sayfa yapısı ayarları

Resim 2: Kelime sayısını hesaplama

Resim 3: Bilimsel araştırma poster görüntüsü.

Kaynaklar

1. Deidre D. Wipke-Tevis, Donna A. Williams. Preparing and Presenting a Research Poster. J Vasc Nurs 2002;20:138-143.
2. Shing W. Wong, Philip J. Crowe. Does presentation at the registrars' papers day predict future publication? ANZ J. Surg. 2006;76:522-525.
3. Bell C, Buckley G, Evans P, Jones GL. An evaluation of digital, split site and traditional formats in conference poster sessions Medical Teacher. 2006;28:175-179.
4. Parker I. Absolute PowerPoint. The New Yorker; 2001:76-87.
5. AF Scarsbrook, RNJ Graham, RW Perriss. Expanding the use of Microsoft PowerPoint. An overview for radiologists Clinical Radiology (2006) 61, 113-123.